

Mit csinál az üzemi bizottság

a Kenderfőnyágyárban?

A szakszervezetek feladatát októberben és novemberben sokan szigorúan csupán az érdekvédelem határain belül szabták meg. Akik elleneztek a lenini szakszervezeti politikát, azt a banális jelszót hintették el, hogy a szakszervezeteknek — alsó és felső fórumainak egyaránt — kizárólag a nemzeti jövedelem elosztásával kell foglalkozniok, s függetlennek kell lenniök a párttól. Ez az ellenforradalmi elképzelés igen sok helyen gyökeret is eresztett olyan mértékben, hogy még ma is előbukkan, — jöllehet nem mindenütt, ellenforradalmi megmondolásból, hiszen objektív körülmények is közrejátszóttak, illetve közrejátszanak.

1

Vegyük az üzemi bizottságok esetét!
Ezek a szakszervezeti fórumok korábban tevékenyen részt vettek a nemzeti jövedelem megteremtéséért folyó munkában is — szervezték a szocialista munkaversenyt, támogatták az újtómunkálgalmazat, gondoskodtak a munkások szakmai képzéséről, mozgósították a dolgozókat az üzemi tervek teljesítésére és túlteljesítésére, takarékosági akciókat kezdeményeztek, örökölték a munkafegyelmeket betartásán, több-kevesebb sikerrel gyakorolták a termelés munkás-ellenőrzését, javaslatokat dolgoztak ki halott értékek hasznosítására, és ki tudja hány változatban egyengették a magasabb nemzeti jövedelem eléréséhez vezető utat.
Tevékenységekben hibákat is követtek el, de megvolt a tiszteletes szándék, és gyakran igen pozitíven is hatott az üzemi bizottságok munkája. Emellett természetesen — ugyancsak több-kevesebb sikerrel — képviselték a dolgozók érdekvédelmét.

Most azonban még csak igen halvány jelei mutatkoznak a szakszervezetek üzemi bizottságai gazdasági munkájának. Mint mondtuk, ennek objektív okai is vannak, s ezek közül az egyiket, az egyik legfontosabbat illik végre nevéni nevezni. Arról van szó ugyanis, hogy a szakszervezeti munkának ezzel az oldalával egyrészt a munkástanácsokat akartuk megbízni, s így ezt a feladatot kivettük a szakszervezetek kezéből. De mi történt? A munkástanácsok általában fűtyültek az ilyen gazdasági kérdésekre. Nem erre készültük, s nem is vettük ezt pártfogásba. Mikor pedig tényleges feladataik végzésére kapacitáltuk őket — általában szétugrottak, végelgyengülésben csendesen elloptak. Jelenleg már jóformán csak „elméletileg” léteznek, hiszen öt-hét helyen hetek, hónapok óta még csak össze se ültek. Nem lenne talán túl merész következtetés, ha azt mondanánk, hogy nem váltak be — elsősorban összetételük és szellemük miatt.

2

Tehát a valóságban ott tartunk, hogy az említett gazdasági tömegmunkának nincsen gazdája. S hogy ezt kézzel fogható, érzékeltető példával igazoljuk, vegyünk a szegedi kenderfőnyágyári esetet.

Itt a „munkástanács” mint vezető testület már régen nem létezik. Miután a pártszervezet és a „munkástanács” között dülő politikai harc eldőlt, a „munkástanács” szétszélődött — ugyanis nem vállalta tényleges feladatainak elvégzését. A párt kezébe vette a politikai irányítást — a „munkástanácsnak” maradt volna a működésére vonatkozó törvény értelmében a gazdasági munka, de ez nem írt neki, mivelhogy eredetileg nem is erre pályáztak.

Most hát maradtak a feladatok és maradt az ellenforradalom idején választott üzemi bizottság. Az üzemi bizottságok nem annyira a szellemével, mint inkább tevékenységével egyoldalúságával van baj, s tagjai egy részének teljes passzivitásával. A jelenlegi feladatok és körülmények között a pártszervezetnek és a vállalatvezetésnek nagy szüksége volna a szakszervezet helyi fórumának támogatására, de sajnos, nem építhetnek rá megfelelően, mert a nagy

létszámú bizottságból csak néhányan tevékenykednek. Ha mindegyik ü. b.-tag igyekezne feladatát ellátni, mint Nyári, Bohata, Járosi, Csikós elvtárs, vagy mint Karácsonyi Pálné és Vukelics Irén elvtársnő, haladna a szakszervezet gazdasági tömegmunkája is, de így a szakszervezeti adminisztráció, a segélyek kiosztása és az üdültevényeken, valamint a sport és kulturális tevékenységen túl, nincs erejük többre. Így adódott elő, hogy mindeddig kisujját is alig mozdította az ü. b., például a munkaverseny jó és helyes újszervezése érdekében. A kiváló munkások és újtők köreit is szükségéből az ü. b. tudta, és közreműködése nélkül hozták létre.

3

Az üzemi bizottság ülései fáradtak és probléma-mentesek: nincs egy konstruktív ötlet, javaslat az egész üzemi foglalkoztatás termelési kérdésekre. Ehhez az állapothoz természetesen annak is van némi köze, hogy az ü. b. tagjainak meghatározó többsége tájékozatlan, a termelés jelenlegi problémáit nem tudja megmagyarázni. Valami beteges megnyugvás is közrejátszik itt azonban, mert még az sem jutott eszükbe, hogy megszervezzék egy alapos és hasznos termelési értekezletet, amelyen egyrészt megtudhatnák, hogy hol tudnak tényleges segítséget nyújtani, másrészt maguk is ismerkednének a termelési gondokkal.

A jelenlegi állapot egyáltalán nem megnyugtató, mert az olyan feladatokat, amelyek az üzemi bizottságot, az üzemi szakszervezetet illetik, senki sem fogja helyettük elvégezni. Eszre kell venni, hogy a kenderfőnyágyári szakszervezeti aktivistáknak is, hogy most lehet, és most kell tartalmat adni a szakszervezeti munkának. A szakszervezetek szerepe egyre nő az üzemi életben, s a kenderfőnyágyári példából világosan látszik, hogy azokról a feladatokról, amelyek a munkástanácsokra hárultak volna a nemzeti jövedelem

megteremtésében, nem mondhatunk le — s ezek elvégzésére azelőtt is és most is a szakszervezet a leghivatottabb.

4

A Kenderfőnyágyárban generális változásokra van már szükség az üzemi bizottság tekintetében. Címzetes bizottsági tagokkal nem lehet sokra menni — s ezért egyszerű volna az egész üzemi bizottság átszervezése. Fel kellene frissíteni ezt a testületet olyan aktivistákkal akik meg tudják ragadni az aktuális feladatokat. Lehet, hogy e javaslat ellen a szakszervezeti demokráciára hivatkozva egyesek ágaskodni kezdenek, de aki ismeri a kenderfőnyágyári politikai és termelési szituációt, s a dolgozók javára hasznosan tevékeny szakszervezeti munka mellett áll, mást nem javasolhat. És hát miért ne történhetné ez a felfrissítés is demokratikus úton — kooperációval, vagy új választással?

MÉG EGYSZER a Gépipari Technikum elektromos tagozatáról

A DÉLMAGYARORSZÁG 1957. május 25-i számában Hörömpő József mérnök elvtárs foglalkozott az elektromos tagozat ügyével.
En úgy szökök hozzá a kérdéshez, mint a Szegedi Gépipari Technikum elektromos tagozatának egykori tanulója, s mivel két fiam is van, akik technikumba járnak, mint szülő is érdekel a dolog.

A Szegedi Gépipari Technikumnak múltja van, műszaki generációkat nevelt fel

a századfordulótól kezdve. Az elektromos tagozat már csaknem két évtizede működik. Ha megnézzük a végzetek névsorát, megállapíthatjuk, hogy valamennyien jól megállták a helyüket, hiszen nagyon sokan vannak vezető állásban.

A felszabadulás után éveik működött az elektromos tagozaton a dolgozók iskolája is, melyen sok rátermett dolgozó nyert meglévő szakmai tapasztalatahoz elméleti képzettséget. Megállapíthatjuk, hogy ok sem hozták szügyent az iskola hírnevére.

A fentiek ellenére úgy határoztak az intézet felsőbb szervei, hogy az elektromos tagozatot megszüntetik. Véleményem szerint ez a határozat elhamarkodott,

hiszen olyan intézményt, melynek hagyománya, a követelményeknek megfelelő felszerelése, az oktatási igényeket kielégítő műszaki nevelői kara van, egyik napról a másikra nem lehet és nem hasznos megszüntetni. A nagy ipartelepek távolléte nem valódi ok. Ebből a szempontból Pécs, vagy Debrecen sem áll Szegegnél előnyösebb helyzetben.

A LEGNAGYOBB problémát Hörömpő mérnök elvtárs által is érintett kérdés adja: területileg is arányosan kell elhelyezni az elektromos középáder-képzés központjait. A pillanatnyi helyzet így fest: elektromos tagozat van (különbféle szakosítással) Budapesten három, Pécsen egy, Miskolcon egy, Sopronban egy és Debrecenben is egy. A felsorolásból kitűnik, hogy Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyének középiskolába kerülő ifjsága nem választhatja az elektromos tagozatot. A leg-

Tessék választani:

Leves, hús, főzelék, tészta: 5,52 Ft

Isletesen főznek az Üzemélelmezés konyháin — Megnövekedett az étkezők száma

Legtöbbször akkor fordulnak az újságróhoz, amikor valahol valami baj van: „Jöjjön ki, nézze meg!” — mondják keserűen abban a reményben, hogy esetleg egy újságcikk változtat a hibán. A napokban viszont ezt közölték: „Kitűnő most a koszt az Üzemélelmezésnél. Irják meg a jót is!”

Választékos étlap

Eppen „tészta nap” toppanok be a Kelet-magyarországi Üzemélelmezési Vállalat Szeged, Jósika utcai konyhájára. Nagy változás történt: a korábbi lehetetlen állapotokhoz képest 26 ezer forintos költséggel újjáfestették az összes helyiségeket. Tisztaság uralkodik mindenütt. Node nézzük tovább a dolgokat. Dél van. Már többet itt vannak az ebédért. Csodálkoznak, hogy ma tésztát, helyesebben tésztákat főztek. Mondják: nem volt már két hete. Alig tudnak választani az étlapon, mert a mákosat, a sajtosat, meg a morzsás hengerkéket is szeretik.
— Mindennap háromféle ételt főznek?

— Bizony! válaszolják kis büszkeséggel. Másfél hónapja itt minden megváltozott. Új szakács is van, a Tóth Gyurka bácsi, és úgy látszik, Kasza elvtárs jó gazdaságvezető. Tessék nézni, itt van a félhónapi étlap. Aki ennél jobbat akar ötötvenkettőért, az már nagyozol.

Nézem az étlapot. Rendkívül változatos. Mindennap háromféle hús, főzelék. Néhány példa: töltött sertéskaraj, vagy bécsi-sült, vagy párizsi-szelet. Másik nap: sertés-sült, marhapörkölt, borsostokány spagettivel. Természetesen köret, savanyúság minden zsíros ételhez, és majdnem mindennap valamilyen sülttészta — mákoskeres, krémes, vaníliásrudacska, fánk — vagy cseresznye. A gríz-tészta, meg a sárgaborsó egyáltalán nem szerepel az étlapon, és a leveles is sokféle, kívánatosak. Azt is megtudom, hogy a félhónapos étlapokat minden abonált üzemnek megküldik, és a dolgozók maguk választják ki melyik nap, mit akarnak enni. Ezt aztán megküldik a vállalatnak, és a kérésnek megfelelően viszik ki az ételket.

szegedi élelmezési vállalat a debreceni kelet-magyarországi központhoz? Nem az első eset, hogy szová tesszük ezt a furcsa helyzetet, — de most már határozott intézkedést várunk a Belkereskedelmi Minisztériumtól, mert lehetetlen állapot az, hogy például a szegedi dolgozók beérésének számfejtése, az SZTK-ügyek intézése Debrecenben történik! A fogyóeszközöket is — lógót, tisztítószert, edényeket stb., amelyeket Szegeden is meg lehet kapni — Debrecenből küldik. Volna hely a Jósika utcai konyha mellett egy tágas ebédlő számára, hogy ott is étkezhessenek több százan, de nem tudnak engedélyt szerezni az építkezéshez, mert hozatározásuk vajdíkj.

Változtassan a minisztérium ezen az áldatlan helyzeten olyan eredménnyel, mint ahogy a vállalat helyi vezetői és dolgozói megjavították a közéletet Szegeden.

M. T.

Az energikus fűszeres

Denverben (USA) a helyi rendőrségen egyik éjszaka megszólt a telefon. Izgatott hang közölte: „Alfonzó Viglinak hívunk. Most fosztottam ki egy fűszerüzletet. A tulajdonosnőnek azonban van revolvere, és megparancsolta, hívjam fel Ünöket, hogy le tudjanak tartóztatni.”

NEGYMÁZSÁS TEKNŐSBÉKA

A La-Rochellei-i kikötőbe csütörtökön hajnalban egy halászhajó ritka zsákmánnyal futott be. A halászek egy negymázsás teknősbékát fogtak. Egy halkereskedő a helyszínen árusította ki az óriási teknőt, amelynek húsából sok La-Rochellei-i család asztalára került teknősbékaleves.

Ötszáz étkezővel több

Teljesen érthető, ha az áprilisi létszámhoz viszonyítva rövid idő alatt közel ötszázal növekedett az Üzemélelmezésnél az ebédlők száma. A jó koszt híre számos dolgozót idecsalt. A Szegedi Kenderfőnyágyárban is ma már megelégedéssel beszélnek a vállalat főztijéről. (Korábban az ellenkezőjét tették szövé.) Itt ötvennel többen étkeznek, mint áprilisban. A Szegedi Cipőgyárban a nyilatkozatok szintén elismerők: hatvanal emelkedett az étkezőlétszám. Hasonlóképp a Szörme-és Bőrruhakészítő Vállalatnál. A bírósági konyhán pedig — amely ugyancsak az Üzemélelmezéshez tartozik — már túlszűföltags van. Sőt, itt ezentúl vasárnap is főznek ünnepi ebédet, és rövidesen büfét is nyitnak!

Miért tartoznak a debreceni központhoz?

Mindez szép dolog — dicséret a változásért! Csak azt nem értjük, miért tartozik a

Korszerű orvosi rendelő épül Deszken és Tápén

Ismét két jelentős egészségügyi intézménnyel gyarapszik a szegedi járás. Deszken nagyobb összegű tanácsai beruháással új, modern orvosi rendelő építését kezdik meg rövidesen. Ugyanebben az épületben rendeznek be egy falusi viszonylatban ritkaság számba menő gyógyszerterét is.

Ugyanilyen típusú orvosi rendelő és gyógyszerterét építéséhez fognak hozzá nem-sokára Tápén. Egy nagyobb, állami tulajdonban lévő épület alakítanak át erre a célra. Az új orvosi rendelő

és a gyógyszerterét is nemcsak falusi, de — ha lehet ezt így mondani — a jelenlegi városi követelményeknek is megfelel. A rendelő korszerű berendezéseivel még bonyolultabb esetekben is helyben tudnak majd az orvosok segíteni olyan betegekben is, akiket korábban a városba kellett szállítani.

Az építkezési költségeket Deszken és Tápén egyaránt részben a megyei Gyógyszer-Vállalat, részben pedig a járási tanács egészségügyi és szociálpolitikai osztálya folyósítja.

Műsoros összejevetel volt az egyetem gazdasági igazgatóságán

Az Orvostudományi Egyetem gazdasági igazgatóságának dolgozói az elmúlt héten az MSZT és szakszervezeti aktivisták által rendezett összejevetelre gyűltek egybe a gazdasági igazgatóság kultúrtermében. A baráti hangulatú összejevetel azt a hármas célt szolgálta, hogy a gazdasági igazgatóság területén végleges eloszlása az októberi ellenforradalmi események nyomán támadt ideológiai zűrzavart, helyreállítsa az ellenforradalom által megzavart jó együttműködést és kollektív szellemet, valamint, hogy tünnepélyes búcsúztatásban részesítse a gazdasági igazgatóság nyugalomba vonult dolgozóit.

Az előadás után Novodon-szky Gizella, Gallai Judit és Deák Tibor zenekonzervatóriumi hallgatók ének- és zongoraszámokat adtak elő, melyeket a dolgozók nagy tapsal és virággal jutalmaztak. Ezután került sor a nyugalomban vonult fizikai dolgozók megleghonú búcsúztatására, akik ünneplőbe öltözötten, meghatódottan vették át az ez alkalomból nekik juttatott emléktárgyakat.

A jól sikerült összejevetel gramofonzene közepette közvetlen hangulatú baráti beszélgetéssel, valamint a dolgozóknak izletes pogácsával és sörrel való megvendégelésével ért véget.

Muhi Kálmán elvtárs, a politikai gazdaságtani tanszék tanársegéde tartott politikai előadást.

Peták József elektrotechnikus, (Szegedi Kender)